

Flavia Company

40 relats breus

Ai teu
rotllo

Alteu rotllo

Flavia Company

Il·lustracions de Laura Miyashiro

A la Inma, perquè quan vaig al meu rotllo
camino cap a ella

Sigues el que vols ser
perquè tens només una vida, i en ella
hi ha una única oportunitat
de fer el que vols.

Sonhe, CLARICE LISPECTOR

índex

Llengua i literatura

1. El punt de vista	11
2. Formació de noms	15
3. Què és un poema?	18
4. Informar i opinar	21
5. Els registres lingüístics	24

Biologia i geologia

1. Els orgànuls d'una cèl·lula	28
2. El sistema esquelètic: estructura interna d'un os	31
3. Els mètodes anticonceptius	35
4. Els hàbits de vida saludables	38
5. Els residus	41

Física i química

1. La llei dels gasos	46
2. Models atòmics	49
3. La taula periòdica	52
4. La contaminació de l'aire	55
5. Connexions i càlculs en circuits elèctrics	59

Ciències socials: geografia

1. Les conseqüències del turisme	64
2. Del camp a la ciutat	67
3. Migracions i creixement urbà	70
4. Les grans desigualtats	74
5. Monarquies i repúbliques, dictadures i democràcies	77

Educació per a la ciutadania i drets humans

1. La necessitat de viure en societat	82
2. L'educació emocional	86
3. Mals sentiments / bons sentiments	89
4. La dignitat humana	93
5. Qui sóc jo?	97

Música

1. L'escala major	102
2. L'escala menor	105
3. Gravació i reproducció del so	108
4. Música vocal	112
5. L'orgue	115

Matemàtiques

1. Nombres racionals i irrationals	120
2. Les arrels	123
3. La paradoxa d'Aquil·les i la tortuga	126
4. Divisió d'un segment en parts proporcionals	129
5. El teorema de Pitàgories	133

Tecnologies

1. Cargol sense fi	138
2. La màquina de vapor	141
3. La càmera fosca	144
4. Les ones i les comunicacions	148
5. Les memòries d'emmagatzematge massiu	151

Llengua i literatura

1 El punt de vista

Es podria dir que en Carles i en Marcel eren enemics però, com ja sabem, no seria exacte. Més aviat s'hauria de dir que eren rivals i que la seva rivalitat creixia a mesura que passava el temps.

A l'institut Fanals tenien tots dos la mateixa quantitat d'adeptes i eren herois indubtables de la seva classe, per no parlar dels milers d'amics que seguien per Facebook les seves aventures i desventures.

Més d'un cop es feien apostes arran dels reptes inversibles que eren capaços de plantejar. Es rumorejava que fins i tot alguns professors, com ara el Conill o la Patins, havien arribat a participar-hi algunes vegades. (La Patins era la d'història, i li deien així perquè caminava tan ràpid que tothom tenia la sensació que ho feia sobre rodes. El Conill era l'odiad professor d'educació per a la ciutadania i drets humans, que tenia unes dents tan grans que no li permetien tancar la boca.)

Però tornem als nostres contrincants i a l'última de les seves proves. Ningú no sabia com ho resoldrien: feia molta estona que havien començat i encara no havien fet cap pas decisiu.

Eren a la sala d'actes del Fanals. A dalt l'escenari. Asseguts en dues cadires idèntiques. En Carles, de cara a la platea i en Marcel, d'esquena. Anaven acompanyats per les seves mascotes; el primer portava una mosca darrere l'orella i el segon, la sargantana quieta a l'espalla.

La zona de butaques estava plena de gom a gom. Feia una calor humana d'alt nivell. No se sentia ni un soroll. Només les paraules dels dos lluitadors.

—Davant —va dir un, mentre es rascava l'orella sense mosca.

—Darrere —va dir l'altre, i va deixar anar un sospir que volia fer veure que ja estava avorrit i cansat.

Després, silenci d'uns quants minuts.

—Davant —va insistir el primer mentre responia un whats.

—Darrere —va repetir l'altre amb la mirada perduda al sostre.

I més silenci. La tensió de l'ambient es podia tallar amb unes tisores.

—Queda clar que la platea és al davant, tros de suro —va dir en Carles mentre mirava cap a platea.

—Queda clar que la platea és al darrere, ruc —va defensar en Marcel, que tenia les butaques a l'esquena.

I hi van tornar.

—Davant.

—Darrere.

El públic no podia defensar cap de les dues posicions. Eren a platea i no la veien ni davant ni darrere. Guardaven silenci i, de tant en tant, aplaudien per treure's de sobre els nervis acumulats.

Qui tenia raó? Quin moviment havien de fer els rivals perquè hi hagués un guanyador? Era possible resoldre aquell enigma?

—Voleu fer el favor d'acabar? —es va sentir entre els companys del públic, impacients per veure el final.

Llavors en Carles es va aixecar, va caminar cap a en Marcel i li va demanar molt educadament que l'acompanyés fins a la seva cadira. En Marcel ho va acceptar. En Carles li va oferir que s'hi assegués. En Marcel s'hi va asseure. Va veure tots els companys a platea, pendents d'ell.

—I ara? —va preguntar en Carles a en Marcel—. Ara on diries que tenim la platea?

En Marcel va abaixar el cap, vençut:

—Ara... diria que davant.

Llavors es va aixecar d'una revolada i va demanar a en Carles que l'acompanyés a la seva cadira. Un cop allà, el va convidar a seure. En Carles va seure, d'esquena a la platea. I en Marcel li va preguntar:

—I ara? Ara on diries que tenim la platea?

En Carles, vençut, va respondre:

—Home, ara diria que la tenim al darrere, és clar!

Per primer cop a la vida després d'un dels seus enfrontaments, en Carles i en Marcel van somriure i van encai-xar. Van baixar de l'escenari agafats per les espalles, com vells amics, i van dir als presents que, en aquella ocasió, declaraven sens dubte un empata.

El problema el van tenir els que s'havien encarregat d'acceptar apostes. No va guanyar ningú. O, més ben dit, o mirat des d'un altre punt de vista, havien guanyat tots dos.

Creus que amb un poema podries informar
sobre el funcionament d'una rentadora?
Has sentit a dir que les taules periòdiques són
aquelles que serveixen per llegir el diari?
Per canviar la bombeta d'un llum del sostre utilitzaries
una escala major o una escala menor?
Creus que els nombres iracionals són els que feien servir
els primers homínids en els inicis de la civilització?

Després de l'èxit del llibre de microrelats
No em ratllis, ara pots llegir aquests relats breus:
els alumnes de l'institut Fanals, i els altres
personatges estrafolaris que els accompanyen, tornaran
a fer-te riure amb les seves trifulges i ocurrències.

Flavia Company (Buenos Aires, 1963) viu actualment
a Barcelona. Traductora, crítica literària, periodista
i gestora cultural, també és professora de microrelats
de l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès, i imparteix
classes de conte al màster de creació literària de la Universitat
Pompeu Fabra. Té una llarga trajectòria com a narradora
i la seva obra ha estat traduïda a diversos idiomes.
Algunes de les seves últimes obres adreçades al públic
adult són *L'illa de l'última veritat*,
Que ningú no et salvi la vida i *Por mis muertos*.

